

Rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28.03.1967, sp. zn. 8 Co 125/67, ECLI:CZ:KSUL:1967:8.CO.125.1967.1

Číslo: 1/1968

Právní věta:

K otázce důvodnosti nároku na vrácení složené zálohy organizací, jejíž pracovník přijal od zákazníka zálohu. K výkladu § 20 odst. 2 o. z.

Soud: Krajský soud v Ústí nad Labem

Datum rozhodnutí: 28.03.1967

Spisová značka: 8 Co 125/67

Číslo rozhodnutí: 1

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Organizace socialistické

Předpisy: 40/1964 Sb. § 20

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní soud v Ústí nad Labem zamítl žalobu na zaplacení částky 1300,- Kčs, kterou žalobce složil v pokladně žalované organizace jako zálohu na zboží.

Krajský soud v Ústí nad Labem změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci 1300,- Kčs s přísl.

Z odůvodnění:

Soud prvního stupně zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhá na žalovaném zaplacení částky 1300,- Kčs s přísl. Rozhodl tak v podstatě s odůvodněním, že žalovaný není vázán jednáním svého pracovníka, jímž tento pracovník překročil meze svých oprávnění, daných jeho pracovními povinnostmi a pracovním zařazením.

Z výsledků provedeného dokazování, zejména pak z obsahu spisu 4 T 611/66 okresního soudu v Teplicích o trestním řízení vedeném proti Š. M. vyplývá, že žalobce projevil zájem o zakoupení etážového topení od žalovaného, že v prodejně žalovaného složil na výzvu pokladní této prodejny Š. M. zálohu ve výši 1300,- Kčs k rukám jmenované pracovnice žalovaného a že později dodané etážové topení zaplatil žalovanému v jeho plné ceně. Skutečnost, že tuto částku žalobce složil prostřednictvím svých známých manželů, nemění nic na tom, že záměr koupit předmětnou věc byl

projevem jeho jménem, což Š. M. v trestním řízení potvrdila, a že zmíněnou částku vynaložil ze svých prostředků, a je proto pro právní posouzení věci nerozhodná.

Posouzení důvodnosti žalobcova nároku je závislé na vyřešení otázky, zda popsany úkon někdejší pracovnice žalovaného Š. M. zavazuje žalovaného i za okolností, za nichž k němu došlo, resp. zda z takového úkonu vznikly žalovanému nějaké povinnosti.

Soud prvního stupně se v tomto ohledu zabýval věcí správně z hlediska ustanovení § 20 odst. 2 o. z., dospěl však k závěru, jež nelze sdílet. Ze znění uvedeného zákonného ustanovení jasně vyplývá, že práva a povinnosti vznikají organizaci i z právních úkonů, při nichž její pracovníci překročí rozsah svého oprávnění, avšak jen tehdy, týká-li se takový právní úkon úkolů organizace a jde-li o překročení, o němž druhý účastník nemohl vědět.

Protože pokladní M. nebyla oprávněna přijímat od zákazníků zálohy na zakoupení zboží, což bylo pracovníkům žalovaného, jak to potvrdil i svědek K. D., směrnicemi výslovně zakázáno, nemůže být žádných pochyb o tom, že přijetím zálohy od žalobce překročila i jako pokladní rozsah svého oprávnění, když jednala v přímém rozporu s daným zákazem.

Zjištěné okolnosti případu však neskýtají přijatelně spolehlivou oporu pro úsudek o tom, že žalobce mohl o tomto překročení vědět. V tomto směru nutno uvážit, že žalobce prokazatelně nebyl v době složení zálohy informován o nepřípustnosti takového postupu, když podle svědka D. nebyli zákazníci v prostoru prodejny jím vedené žádným obvyklým způsobem (kupř. upozorněním na vývěsce apod.) o existenci zákazu vydaného žalovaným informováni, a když v řízení nevyšlo najevo nic, z čeho by bylo možno usuzovat na jeho vědomost o této skutečnosti. Přitom je nutno přihlídnout k tomu, že žalobce byl ke složení zálohy M. přímo vyzván a že mu bylo vystaveno M. jako pokladní – tedy osobou k činnosti podobného druhu zásadně oprávněnou – písemné potvrzení o přijetí složené částky. Uvedené okolnosti, posuzované i z hlediska zjištění, že žalobci nelze prokázat vědomost o zákazu takového postupu, potvrzují, že dobrá víra žalobce o nezávadnosti činnosti pokladní nebyla ani nijak otřesena. Protože pak nemůže být zajisté sporu o tom, že šlo o úkon, týkající se zásadně úkolů organizace, k nimž patří právě především prodej zboží zákazníkům, jsou po všech stránkách splněny podmínky, jejichž existenci váže zákon na vznik povinnosti organizace v případech, kdy její pracovník překročí rozsah svého oprávnění.

Žalobce tedy právem požaduje na žalovaném vrácení jím složené částky, za niž se mu nedostalo žádné protihodnoty.